

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 201/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om konsekvenserna av den gröna omställningen på elpriset

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 201/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Henrik Wickström /sv:

På vilket sätt säkerställer statsrådet att de nya projekten för den gröna omställningen inte leder till en ökning av elpriset i Finland ur den enskilda konsumentens och hushållens synvinkel?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I motiveringsdelen till det skriftliga spørgsmålet har man lyft fram Finlands konkurrensfördelar när det gäller investeringar i både ren industri och den rena elproduktion som den rena industrin behöver. Ett av målen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är att göra Finland till en föregångare inom ren energi i Europa. En väsentlig del av detta är att främja en omställning till ren energi inom industrin samt industriella investeringar. Ett annat mål i regeringsprogrammet är att fördubbla produktionen av ren el i Finland.

Under detta årtionde kommer det att byggas mer ny elproduktionskapacitet i Finland än någonsin tidigare. Detta är en förutsättning för att man i betydlig grad ska kunna öka de industriella investeringarna och för att fossila bränslen ska kunna ersättas med elbaserade lösningar inom industri, uppvärmning och transporter. Ur industripolitisk synvinkel är just Finlands möjlighet att kraftigt öka produktionen av ren el för industrins växande behov en nyckelfaktor. Utöver investeringarna i elproduktion behövs också investeringar både för de växande energiöverföringsbehoven och för att balansera elsystemet i fråga om den varierande produktionen. Regeringen fortsätter att vidta åtgärder för att i Finland säkerställa tillgången till inhemsk, förmånlig, stabil och ren el samt oberoendet av rysk energi.

Priset på elmarknaden i Finland är bland de billigaste i Europa. I början av 2025 är det endast i norra Sverige och norra Norge som det genomsnittliga marknadspriset på el har varit billigare än i Finland. Den ökade elförbrukningen påverkar elmarknaden och investeringarna i ren elproduktion. I enlighet med marknadsmekanismen åstadkommer den ökade elförbrukningen motsvarande investeringar i synnerhet i produktion av vind- och solkraft. Eftersom 95 procent av Finlands

elproduktion redan är utsläppsfri, ersätter vind- och solkraftsinvesteringarna inte längre i huvudsak den fossila elproduktionen, utan dessa elproduktionsinvesteringar uppstår för att täcka den nya efterfrågan på el. Det tidsmässiga genomförandet av investeringar i elproduktion och -förbrukning kan åtminstone tillfälligt påverka marknadspriserna på el och fluktuationerna i dem.

Elmarknaden skapar inte på marknadsvillkor alla behövliga investeringar i flexibilitet och toppkapacitet. Det varierande marknadspriset på el skapar dock ett kraftigt incitament för till exempel batteriinvesteringar och förbrukningsflexibilitet. Vid arbets- och näringsministeriet bereds en mekanism för fossilfri flexibilitet som grundar sig på EU:s elmarknadsförordning. Mekanismen gör det möjligt att genom anbudsförfarande skaffa den flexibilitet och toppproduktionskapacitet som elsystemet kräver. Nivån på elförbrukningen avgör behovet av gemensamt anskaffad flexibilitet.

Helsingfors 4.8.2025

Miljö- och klimatminister Sari Multala